

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044-75
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)	

Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту бойынша оқытушыға арналған әдістемелік нұсқаулық (орындау алгоритмі қолдануымен)

Науқастарға көктамыр ішіне инъекция жасау ережесі мен техникасы.

Мамандығы: Жалпы медицина
 Пән: Клиникаға кіріспе
 Курс: 2
 Кафедра: «Клиникаға кіріспе»
 Құрастырушылар: Насреддинов Б.М.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044-75
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)		

Кафедра отырысында қарастырылып бекітілді.
Хаттама № 5 25.11.2022 ж.

Кафедра меңгерушісі

Жумадилова А.Р.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044-75
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)		

Клиникалық дағдының атауы: Көктамырға инфузия жасау

Оқыту мақсаты: Керекті заттарды қолданып, Көктамырға инъекция жасауды игеру.

Алдын-ала нұсқау беру және манекенде дағдыны көрсету уақыты: 5 минут

Өздігінен үйренуге қажетті уақыт: 10 минут

Тренажер: P1061 ИНМЭН-3

Клиникалық дағдыларды меңгеру үшін қажетті теориялық білім:

1 Көк тамырдың топографиялық орналасуын дұрыс таба білу.

2 Науқастармен қарым-қатнас орната білу.

3 Жалпы деонтологиялық теорияларды жетік меңгеру.

4 Стерилизациялық шараларды жетік меңгеру.

Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізімі: астаушада: дәрілік заттар, ертінділер, система, бұрау, мақталы шариктер, 70 % этилспирті, валик, кескіш

Орындау алгоритмі:

№	Қадамдық әрекеттер	Орындауды бағалау	
		Иә	Жоқ
1.	Өзін таныстыру		
2.	Науқасқа манипуляция ретін түсіндіріп, келісімін алу Қажетті заттарды түгелдеу (астауша, дәрілік заттар, шприц, система, натри хлорид 09 % ертінділер, мақталық шариктер, 70 %-тік этил жгут, спирт, биялай, кескіш) штатив, жгут.		
3.	Қолды жуып, биялайды кию		
4.	Дәрінің атын, мөлшерін, қолдану мерзімін қарап оқу		
5.	Ампулананың мойнын спиртке малынған тампонмен өңдеп сосын кесіп ашу арналған ертіндіге қосып алу.		
6.	Дәріні қажет мөлшерде сорып алып, арнайы ертіндіге қосу, система шлангасын жалғап ауасын шығуын қадағалау, дайын болған ертіндінің инесін қақпағымен жауып штативке қойыңыз.		
7.	Науқасты кушеткаға отырғызу немесе жатқызу		
8.	Егу жасалатын аймақты анықтау		
9.	Спиртке батырылған мақталы шариктермен егу жасалатын кең аймақты өңдеу		
10.	Содан кейін егу жасалатын аймаққа өңдеу жасау		
11.	Қолданылған материалдарға арналған астаушаға шариктерді тастау		
12.	Сол қолмен егу жасайтын жерді немесе тамырдың жылжымауын қадағалап демей қажет.		
13.	Шприцті оң қолға алып, иненің кесіндісін жоғары қаратып, тері қыртысының негізіне 25° бұрышпен, 1/3 бөлігін тереңдікке салу.		
14.	Сол қолдың бірінші және екінші саусағымен систеаның манжетінт басып тамырға түскенін		

OÑTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044-75
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)		

	анықтаңыз содан соң винтелді ашып дәрілік затты жіберу.		
15.	Салып блғанан соң спиртке батырылған мақталы тампонмен егу орнын басып, инені жылдамдықпен тез алып процедураны аяқтаймыз		
16.	Қолданылған материалдарға арналған астаушаға шприц пен шарикті тастау		
17.	Науқастың жағдайын бақылау		
18.	Биялайды шешіп, қолды жуу		

Бағалау критері

Тапсырмаға берілген уақыт–5 минут

Ең жоғарғы балл: (100 %)

Жинаған баллы: _____ (%)

Критерийді бағалаған оқытушының аты-жөні және қолы:

Тест

1.Көктамыр ішіне енгізу үшін препараттарды қолдануға болады:

А) 5% спирт ерітіндісі;

Б) 0,9% натрий хлоридінің ерітіндісі

в) натрий хлоридінің ерітіндісі 10%;

г) камфора майы;

д) синтомицин линименті

2. Көктамыр ішіне тамшылатып құю жүйесіндегі түтік түтігінің рөлі қандай?

а) ерітіндісі бар құтыдан сұйықтықты ығыстырады;

б) жүйе бойынша сұйықтықтың тамшылап қозғалуына ықпал етеді;

в) жүйенің түтіктеріне ауаның енуіне жол бермейді;

г) құтыдан сұйықтықтың біркелкі түсуіне ықпал етеді;

д) бәрі дұрыс

3. Инъекция кезінде асептика және антисептика ережелерін бұзумен қандай асқынулар байланысты?

а) ауа эмболиясы;

б) майлы эмболия;

в) аллергиялық реакциялар;

г) В гепатиті ауруы;

д) инъекциядан кейінгі абсцесстер мен инфильтраттардың дамуы

4. Инекцияны орындау үшін келесі құралдар қажет:

а) жараны кеңейтуші;

б) гегардың ине ұстағышын;

в) инекцияға арналған заттар

г) төрт тісті ілгектер;

д) әр түрлі мөлшердегі куреткалар

5. Көктамыр-бұл:

а) кейіннен катетер енгізе отырып, Венаның пункциясы;

б) Вена саңылауын ашу;

в) варикозды емдеудің хирургиялық әдісі;

г) қанды жүрекке тасымалдаушы тамыр;

д) дұрыс жауап жоқ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044-75	
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)		

6. Көктамырға арналған ерітінді:

- а) 09 натри, глюкоза ертінділері;
- б) сутегі асқын тотығы және хлорамин ерітіндісі;
- в) сутегі асқын тотығы және формаль қышқылының ерітіндісі;
- г) сутегі асқын тотығы және қымыздық қышқылы;
- д) сутегі асқын тотығы және мұзды сірке қышқылы

7. Көктамыр ішіне инфузияны қолдану үшін қандай қай көрсеткіш рұқсат етілмеген?

- а) айналымдағы қан көлемінің төмендеуі;
- б) ағзаның улануы;
- в) артериялық қысымның жоғарылауы;
- г) су-электролит балансының бұзылуы;
- д) өкпе ісінуі

8. Шприцтер мен инелерді зарарсыздандырудың оңтайлы әдістері:

- а) құрғақ жылу;
- Б) автоклавтау;
- в) газбен зарарсыздандыру;
- г) суық зарарсыздандыру;
- д) қайнату

9. Венопунктура кезінде тамырдың перфорациясы арқылы қандай асқыну пайда болуы мүмкін?

- а) майлы эмболия;
- б) инфильтрат;
- в) пирогендік реакция;
- г) ауа эмболиясы;
- д) жоғарыда айтылғандардың бәрі дұрыс

10. 10% кальций хлориді ерітіндісі тері астындағы тіндерге енген кезде қандай асқыну пайда болуы мүмкін?

- а) некроз;
- б) майлы эмболия;
- в) пирогендік реакция;
- г) ауа эмболиясы;
- д) анафилактикалық шок

Орындауды бағалау критерилері:

Берілген тапсырманы толық орындады.

Берілген тапсырманы толық орындамады немесе жартылай орындады.

Берілген тапсырманы мүлдем орындаған жоқ.

Жауаптар: 1-б 2-д 3-д 4-в 5-г 6-а 7-в 8-в 9-д 10-в

Әдебиеттер:

- 1) Перечень шаблонов (образцов) СОПов для ПМСП (правила, инструкции, процедуры, алгоритмы) Центра аккредитации (по состоянию на 06.06.2013 г.) с дополнениями участников рабочего совещания 27.05.2013 г.
- 2) CINAHL Nursing EBSCO Publishing, (Ipswich, Massachusetts), 2018 Dec 28.:
- 3) <http://web.b.ebscohost.com/nup/detali/detali?vid=4&sid=b85faf7c-a1be-4631-c2004b2046ee%40pdc-vsessmgr01&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c210ZQ%3d#AN=T703863&db=nup> 85a-
- 4) Методические рекомендации «Стандартизация клинических и неклинических производственных процессов в медицинских организациях, их внедрение и мониторинг», РГП на ПХВ «РЦРЗ» МЗ РК, 2017 г.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044-75
ТДО- да клиникалық дағдыларды игеруге арналған әдістемелік нұсқаулар (орындау алгоритмін қолдана отырып)		

- 5) American Association of Critical Nurses. (2016). AACN practice alert: Obtainig accurate noninvasive blood pressure measurements in adults.Retrieved November 28, 2018, from <https://www.aacn.org/clinical-resources/practicealerts/obtaining-accurate-noninvasive-blood-pressure-measurements-in-adults> (PP)
- 6) American Heart Association. (2017).Monitoring your blood pressure at home.Retrieved November 29, 2018, from <https://www.heart.org/en/health-topics/highblood-pressure/understanding-blood-pressure-readings/monitoring-your-bloodpressure-at-home>.